

Financial Wellbeing Assessment

การประเมินสุขภาวะทางการเงิน



The IMPRESSION Consultant Co., Ltd.



Financial Wellbeing Assessment

การประเมินสุขภาวะทางการเงิน

หลักการและเหตุผล

ความเครียดด้านการเงินส่งผลต่อสุขภาพจิตและสมรรถภาพในการทำงาน พนักงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะการบริหารเงิน

สุขภาวะทางการเงิน (Financial Wellbeing) หมายถึง ความสามารถในการจัดการรายรับรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงทางการเงิน และมีอิสระในการเลือกใช้ชีวิตตามเป้าหมาย โดยไม่รู้สึกละเครียดหรือกังวลมากเกินไป ในบริบทขององค์กรยุคใหม่ สุขภาวะทางการเงินของพนักงานไม่ได้เป็นเพียงเรื่องส่วนตัวอีกต่อไป แต่มีผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการทำงาน ความเครียด ความผูกพันกับองค์กร และคุณภาพชีวิตโดยรวม

งานวิจัยระดับสากล เช่น PwC Employee Financial Wellness Survey ชี้ให้เห็นว่าพนักงานที่ประสบกับปัญหาด้านการเงินมักมีภาวะเครียดสูง ขาดสมาธิในการทำงาน ลางานบ่อย และมีแนวโน้มลาออกสูงกว่า พนักงานที่มีสุขภาวะทางการเงินที่ดี นอกจากนี้ยังส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและทัศนคติในการใช้ชีวิตประจำวัน

ในบริบทของประเทศไทย พนักงานจำนวนมากมีภาระหนี้ การใช้จ่ายเกินตัว หรือขาดทักษะพื้นฐานในการวางแผนทางการเงิน เช่น การออม การลงทุน และการบริหารความเสี่ยง การขาดความรู้ด้านการเงินอย่างเป็นระบบ ทำให้พนักงานหลายคนไม่สามารถจัดการรายได้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายในชีวิต ส่งผลต่อสุขภาวะโดยรวมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

บริการ Financial Wellbeing Assessment จึงถูกออกแบบมาเพื่อช่วยให้องค์กรเข้าใจสถานะทางการเงินของพนักงานอย่างเป็นระบบ โดยไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัว พร้อมทั้งวิเคราะห์พฤติกรรม ความเครียด และแนวโน้มความมั่นคงทางการเงินของบุคลากรในแต่ละกลุ่ม ซึ่งสามารถใช้เป็นฐานในการออกแบบโปรแกรมส่งเสริมสุขภาวะทางการเงินที่ตรงจุด เช่น เวิร์กช็อปวางแผนการเงิน การให้คำปรึกษาเฉพาะราย หรือการสร้างแรงจูงใจในการออมและลงทุน

การดูแลสุขภาพทางการเงินของพนักงาน ไม่เพียงช่วยให้พนักงานมีความมั่นคงมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังสร้างแรงจูงใจ ความไว้วางใจ และความผูกพันกับองค์กรอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งยกระดับภาพลักษณ์องค์กรในฐานะ “นายจ้างที่ใส่ใจชีวิตพนักงานแบบองค์รวม”



วัตถุประสงค์

1. ประเมินสถานะและพฤติกรรมทางการเงินของพนักงานอย่างเป็นระบบ

รวมถึงความสามารถในการจัดการรายรับ-รายจ่าย หนี้สิน และการออม

2. สำรวจผลกระทบทางจิตใจจากปัญหาการเงิน

เช่น ความเครียด ความกังวล และผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานและการใช้ชีวิต

3. จำแนกกลุ่มพนักงานตามระดับความมั่นคงทางการเงิน

เพื่อออกแบบแนวทางสนับสนุนที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มที่พร้อมพัฒนา

4. วางแนวทางการพัฒนาและโปรแกรมส่งเสริมทักษะการเงิน

เช่น Financial Literacy, Investment Planning หรือ Debt Management ที่ตรงตามความต้องการจริง

5. สนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ใส่ใจสุขภาวะทางการเงิน

เชื่อมโยงกับกลยุทธ์ด้านบุคลากร เช่น Engagement, Talent Retention และ Wellbeing อย่างยั่งยืน

กลุ่มเป้าหมาย



พนักงานทุกระดับในองค์กร

- เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ (Operation Level) ที่มีการค่าใช้จ่ายประจำสูง และอาจมีข้อจำกัดด้านรายได้
- พนักงานระดับกลาง (Middle Level) ที่กำลังเผชิญกับภาระหนี้ การผ่อนสินทรัพย์ และการวางแผนชีวิตครอบครัว
- พนักงานระดับบริหาร ที่ต้องการวางแผนการเงินเพื่อเป้าหมายระยะยาว เช่น การลงทุน การเตรียมเกษียณ

ผลที่ได้รับ

1. พนักงานมีความเข้าใจและจัดการการเงินได้ดีขึ้น

วางแผนอย่างมีเป้าหมาย ลดความเครียดทางการเงิน และเกิดความมั่นใจในตนเอง

2. พฤติกรรมทางการเงินของพนักงานเปลี่ยนแปลงในเชิงบวก

เช่น เริ่มออมเงิน ลดการใช้จ่ายเกินตัว และบริหารหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. องค์กรเริ่มสร้างวัฒนธรรมที่เปิดกว้างเรื่องการเงินอย่างไม่ตัดสิน

พนักงานรู้สึกได้รับการใส่ใจมากกว่าการให้สวัสดิการแบบเดิม และเกิดความรู้สึกร่วมในทีม

4. HR มีข้อมูลเชิงลึกในการออกแบบโปรแกรมหรือสวัสดิการทางการเงินที่ตรงจุด

รองรับแผน Employee Engagement, Retention และช่วยระบุกลุ่มเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

5. องค์กรยกระดับสู่การดูแลคนแบบองค์รวมและยั่งยืน

ลดการลาออก-ลาป่วยจากปัญหาการเงิน และเสริมภาพลักษณ์องค์กรที่ใส่ใจ Wellbeing อย่างแท้จริง



แผนการดำเนินงาน



การเตรียมความพร้อม

(Preparation Phase)



ดำเนินการประเมิน

(Assessment Phase)



วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

(Analysis Phase)



จัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ

(Reporting & Recommendation Phase)

ระยะที่ 1

ระยะที่ 2

ระยะที่ 3

ระยะที่ 4

ระยะที่ 1



การเตรียมความพร้อม (Preparation Phase)

- ประชุมร่วมกับผู้บริหารและทีม HR เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขต และกลุ่มเป้าหมาย
- วิเคราะห์บริบทของพนักงาน เช่น โครงสร้างรายได้ อายุงาน ภาระหนี้สิน โดยประมาณ (หากมีข้อมูล)
- ออกแบบเครื่องมือประเมินสุขภาวะทางการเงินให้เหมาะกับระดับพนักงาน และบริบทองค์กร เช่น:
 - แบบสอบถามพฤติกรรมทางการเงิน (Money Behavior)
 - แบบประเมินระดับความเครียดทางการเงิน (Financial Stress Score)
 - แบบประเมินความสามารถในการบริหารจัดการเงิน (Financial Literacy & Readiness)

ระยะที่ 2



ดำเนินการประเมิน (Assessment Phase)

- สื่อสารภายในเพื่อสร้างความเข้าใจ สร้างความมั่นใจเรื่องความเป็นส่วนตัวของข้อมูล
- เก็บข้อมูลผ่านช่องทางที่เหมาะสม เช่น แบบสอบถามออนไลน์ แบบ On-site หรือ QR Survey
- เปิดพื้นที่สำหรับผู้สนใจในการขอคำปรึกษาเพิ่มเติม (Optional: 1:1 Coaching/Clinic)



ระยะที่ 3



วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Analysis Phase)

- วิเคราะห์ข้อมูลในมิติที่สำคัญ เช่น
 - ระดับรายได้ต่อพฤติกรรมการใช้เงิน
 - กลุ่มพนักงานที่มีความเครียดทางการเงินสูง
 - ความรู้ทางการเงินในกลุ่ม First Jobber / Mid-career / Pre-retirement
- จำแนกกลุ่มเป้าหมายตามระดับความพร้อมในการวางแผนทางการเงิน เช่น
 - กลุ่มพร้อมพัฒนา
 - กลุ่มเปราะบาง
 - กลุ่มต้องการการแทรกแซงด่วน
- สังเคราะห์เป็น "Financial Wellbeing Personas" เพื่อใช้ในการออกแบบโปรแกรมต่อเนื่อง

ระยะที่ 4



จัดทำรายงานและข้อเสนอแนะ (Reporting & Recommendation Phase)

- จัดทำรายงานผลการประเมิน พร้อมแนวนำไปจួយเสี่ยง และข้อค้นพบ
- จัดทำ Executive Summary สำหรับผู้บริหาร พร้อมข้อเสนอเชิงกลยุทธ์ เช่น
 - การอบรม/เวิร์กช็อปเสริมทักษะการวางแผนการเงิน
 - โครงการออมเงินในองค์กร / โปรแกรมช่วยปลดหนี้
 - ช่องทางให้คำปรึกษาทางการเงินโดยผู้เชี่ยวชาญ
- นำเสนอผลและแนวทางต่อทีม HR และฝ่ายที่เกี่ยวข้อง



ประโยชน์

-  **1. พนักงานมีสติรู้เท่าทันสถานะการเงินของตนเอง และลดความเครียดทางการเงิน**
ทำให้สามารถวางแผน ปรับพฤติกรรม และมีพลังใจในการทำงานมากขึ้น
-  **2. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่พูดคุยเรื่องการเงินได้อย่างปลอดภัยและเท่าเทียม**
ลดแรงกดดันในทีม และเพิ่มความเข้าใจระหว่างหัวหน้าและลูกทีม
-  **3. องค์กรมีข้อมูลเชิงลึกเพื่อออกแบบสวัสดิการและกิจกรรมทางการเงินที่ตรงจุด**
เช่น โปรแกรมออมเงิน การให้คำปรึกษา หรือแหล่งกู้ดอกเบี้ยยต่ำ
-  **4. สนับสนุน Engagement และลดปัญหาเรื้อรัง เช่น ลาป่วย ลาออกจากภาวะกดดันทางการเงิน**
เสริมความไว้วางใจและความผูกพันระหว่างพนักงานกับองค์กร
-  **5. เชื่อมโยงกับเป้าหมายด้าน ESG และ SDGs พร้อมยกระดับองค์กรสู่ความมั่นคงทางการเงิน**
วางรากฐานพัฒนา Financial Literacy และบริหารทุนมนุษย์อย่างยั่งยืน

สิ่งที่ส่งมอบ

1. รายงานผลการประเมินสุขภาวะการเงินพร้อมข้อมูลเชิงลึก

- รายงานภาพรวม, Executive Summary, กลุ่มเป้าหมาย, บุคลิกการเงิน (Financial Personas)
- Dashboard สำหรับติดตามผล (แบบไม่ระบุตัวตน)

2. เครื่องมือประเมินและแบบฟอร์มพัฒนาการเงินส่วนบุคคล

- แบบประเมินพฤติกรรมการเงิน, Financial Literacy Test, Self-Reflection
- คู่มือแปลผล + Checklist การวางแผนทางการเงิน

3. แนวทางพัฒนาและกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมทางการเงิน

- Roadmap การส่งเสริม Financial Wellbeing
- จัดอบรม ให้คำปรึกษา การบริหารเงิน/ปลดหนี้
- Template กิจกรรมรายเดือนแบบมีส่วนร่วม

4. ระบบติดตามผลและการต่อยอดอย่างยั่งยืน

- แบบประเมินติดตามผลรายไตรมาส
- แนวทางสร้างระบบดูแลการเงินในองค์กร + Mentorship
- Coaching/Consultation สำหรับ HR หรือผู้บริหาร

